

צא ולמד!

● מי מעוניין למנוע עלייתם של הציונים הכלליים?

מפא"י, מפ"ם ו"אחדות העבודה".

● מדוע?

מפני שעליית כוחם של הציונים הכלליים תשולל מהן את האפשרות לכונן מחדש ממשלה סוציאליסטית.

● מי מסייע בידי השמאר לבצע תכנית זו?

"תנועת החירות".

● למה?

מפני שאין לה כל סיכוי להגיע לשלטון. לכן כל קול ל"חירות" מאריך את שלטון מפא"י.

● רפיכך

המצביע בעד "חירות" מצביע, בעקיפין, בעד הקמתה מחדש של הממשלה הסוציאליסטית; המצביע בעד הציונים הכלליים ומחזק את כוחם — מונע הקמת ממשלה סוציאליסטית.

מפקנתך ההגיונית

הסתדרות הציונים הכלליים

מפלגת המרכז

שלושה ימים

מהשפלה לירושלים

נמשכה הדרך בימי מלכת שבא 90 דקות מתל-אביב לירושלים כיום - במכוניות החדשות והמרווחות של "אגד"

נהיר יותר - נוח יותר - בטוח יותר

פרסום נאדל

(המשך מעמוד 6)

ומתן מייגע, בו הסכים הטכניון בשלב מסויים לשלם לדגש 4000 ל"י החליט יושב ראש מועצת המנהלים של הטכניון, רב אליף יעקוב דורי, כי הטכניון לא ישלם אפילו פרטה אחת לאיש המדע המגורש. רק אחרי שיזכה בבית-משפט אשלם לו" הכריז.

ביוני 1959 ישב בית המשפט המחוזי לדון בתביעתו של דגש, פקד להחרים את ספרי החשבונות של הטכניון. למחרת הבטיח פרופסור אולנדרוף לדגש כי הוא פועל לחיסול הפרשה, וביקשו לסור אליו.

למחרת נכנס דגש לחדר המרצים בטכניון. "לא רק שלא הקבל את כספי", אמר לו אולנדרוף, "אלא שאני גם לא אתן לך את רשמית העבודות שלך". דגש התרחק, סטר על לחיו של הדיקן.

המשטרה שהוועקה למקום טיפלה במצב ביעילות. כשמצאה כי דגש, המתגורר עדיין בבית מלון, מחוסר כתובת קבועה, עצרה אותו מיד. רק בערכות ידידיו שוחרר דגש לאחר שלושה ימים. דגש, שהצטרף על התקפה, שלח מכתב התנצלות לאולנדרוף, ביקש את סליחתו. הוא לא זכה לתשובה. בינתיים נודע לו כי הנהלת הטכניון עומדת לנצל את מעשה התקיפה, תבקש את כליאתו של דגש למבחן פסיכיאטרי.

בינתיים סובב דגש בבתיים, מציע את ידיעותיו, שזכו להוקרה בינלאומית, לתקון מכשירי רדיו. השבוע סיכם דגש את המצב בעצבו: "אם אשלח למבחן פסיכיאטרי יתברר מיד כי אני שפוי, אולם הנהלת הטכניון תזכה ברוח זמן נוסף. הם יודעים כי לא אוכל לאתוז הרבה זמן מעמד. הסוף יהיה שאשבר — והם יזכו בכסף ובשם הטוב."

מפלגות

ההגול הישראלי

היתוש המפלגתי עקץ ערב הבחירות כמו עט את כל הצעירים הזוהרים של ישראל. לא רק עסקי-המפלגות הוותיקים, כמו יגאל אלון, נזעקו לפעילות מחודשת. גם צעירים שהתרכזו עד כה בשטחי-פעילות אחרים, מיררו לחסל עסקיהם, להיכנס למעגל-המשחק. רק צעיר אחד נעדר ממעגל זה. הוא יותר פיקח מכולם, אמרו עסקנים קשישים על יגאל (מתחרו עם ישראל) דין, הצבר בן 44. היודעים כי דין מצוייד באמביציה אישית שאינה נופלת מזו של דין ופרס, העריצו את המתנתו הנבונה לרגע המתאים.

עמדה מבוצרת. אולם סבלנותו של דין לא היתה רק תוצאה של פקחות. היא נבעה גם מעובדה אובייקטיבית: הוא היה יכול להשקות לעצמו לחכות. צעירי-הזוהר האחרים חששו כי זמנם עובר, כי ברק הצי-לחתיים הצבאיים והאחרות ידה במתרה, והם יישכחו מלב ההמון. לכן מיהרו לנצל את זוהרם כל עוד הוא קיים, נכנסו לעס-קנות יומיומית ואיבדו את עיקר זוהרם.

דין לא חשש מפני שיכחה ציבורית. שלא כצעירים אחרים, היה לו מקצוע אמין, תי, שנתן לו מרחב-פעולה רב, פירסומת חיובית מתמדת ותשומת-לב ציבורית מס-פקת. בעמדה מבוצרת זו, היה לו זמן. דמר תו של הרמטכ"ל-המדען, הלוחם-ההוגה, זכ תה הערכה כללית מתמדת. הוא היה יכול לחכות, עד שיבוא יום ויוכל לקבוע בעצמו את תנאי שירותו הציבורי.

פה ושם החלו מדברים בחוגי מפא"י על "ההגול הישראלי" — האיש המקובל על כולם, הממתין בצד עד לבוא היום. המדברים גם נירחו מה היום המתאים ביותר לדין. אם ירד דין בגוריון מן הבמה הפוליטית ותתחיל התגוששות כללית בין זקנים לצעירי, בין קבוצות-לחץ כלכליות ופוליטיות, תעלה מתוך העם הדרישה לאיש חזק, המסור גל להפעיל מרות ולאחד את כל החוגים.

דין יהיה או מועמד אידיאלי. שונאי מפא"י יזכרו כי התפטר מתפקיד הרמטכ"ל בגלל חילוקי-דעות עם בג'גוריון — פרט שידון עצמו דגל לגלותו, לפני חודשיים, בי ראיון עם איש הבוקר הצי"כ, ואילו אנשי מפא"י יזכרו כי תמד בקו המפלגה בכל ענין חשוב, לא הסתיר מעולם את הזדהותו הי מוחלטת עם צמרת המדינה. ואיש לא יוכל לפקפק כי דין — אדם השונא ביקורת והי מצטיין בבטחון עצמי רב — לא יהסס בי שעת הצורך לנכח התנגדות ביד חזקה.

יש ידיו ויש דיון. השבוע הפסיק דהי גול הישראלי את שתיקתו, פלש לתוך הוירה הפוליטית. מדוע עשה זאת? הנהגושה הי סביר ביותר: אחרי ששאר צעירי-הזוהר נכנסו לפעילות מפלגתית והחלו גוהגים כמו שריס-בורך, רצה דין להוכיח את קיומו. כנאה לרמטכ"ל-לשעבר, תיכנן את פלי-

שתו באופן מדעי. היעד נבחר בקפדנות, הי ביצוע היה נקי ואלגנטי. הוא נועד להבליט את ההבדל בינו לבין שאר צעירי-הזוהר, לקבוע לעצמו רמה גבוהה מזו של דין, אבן ופרס, להשאיר את עצמו חופשי מחוץ למערך המפלגתי הנוקשה.

דין כינס 44 מדענים מפורסמים בישראל, שיכנע אותם לחמוך בגלוי בשינוי שיטת הבחירות. אחרי מלאכה סבלנית ושיטתית, קובצו יחד שמותייהם של המדענים עמוס דה-שליט, אפרים קצילסקי ויוחנן רטנר, כר לם חביבי השלטון. לכך נוספו שמותייהם של הרמטכ"לים לשעבר יעקב דורי ומרדכי מקי לף. אולם דין הקפיד להוסיף גם כמה שמות בלתי-מפא"יים בהחלט, כגון עורך-הבוקר-לשעבר יעקב גרומן ואיש הבוקר גבריאל (שלושה בסירה אחת) צפרוני.

תחילה כונסה מסיבת-עתונאים. אחר-כך פירסם דין בעיתונות מודעות גדולות. מנוסחות הוטב, בחתימת ה-44. הן חזרו על הי גימוקים הרגילים (והמפוקפקים) "למען שינוי שיטת-הבחירות, לא נשכחו להזכיר כי "במצב בה הבטחוני, הכלכלי והחברתי, של המדינה כיום יש הכרח למנוע ועזושי שלטון..."

44 שנים, 44 חתימות. לא היה זה מקרה כי דה-גול הישראלי בחר כדגל בדיוק את הסיסמה שהתנוססה גם על ראשו ש-דה-גול הצרפתי: שינוי סדרי השלטון, על-מנת להבטיח לראש-משלת-המחר חופש מן התלות במפלגות. בזאת פילס לא רק את הדרך לדיקסטורה דמוקרטית שתוכל לקום בבוא היום, ושמועמדה הראשון עשוי להיות יגאל דין. הוא גם הסתייג בעדינות מן הי מערך המפלגתי הקיים, התקיף "את המשטר" השנוא על הציבור. ונוסף על הכל לא הת-חיבב לשום פעולה פוליטית ממושכת.

רק חידה אחת נשארה ללא פתרון: מי שילם בעד המודעות, שכל אחת מהן עלתה כ-500 לירות? השיב דין עצמו, לכתב הי עולם הזה: "אני לא חייב למסור דו"ח על מקורותיניו הכספיים" אולם היה ברור ש-כסף זה יכול היה לבוא רק משתי המפל-גות התומכות בשינוי שיטת-הבחירות.

מבין שתיים אלה, יצאה אחת מן החשבון. קבע יוסף טרלין בשם הצי"כ: "לא ידוע לי כי היתה פניה אלינו בענין זה. לא תמכנו בכספנו בגוף החדש".

כך נשאר פתרון סביר: 44 אנשי-הרוח של הצבר בן 44 פנו רק למפא"י. קיבלו משם את המימון הדרוש לפעולתם, המשתלבת במקרה עם סיסמת-הבחירות העיקרית של מפא"י ברגע המכריע של מערכת הבחירות. מדוע החליט דין לפתוח במסעו הבלתי-מפלגתי דקא ברגע זה? השיב על כך דין, תוך הכחשת כל קשר עם מפא"י: לפני הב-חירות רגשים האורחים במיוחד לעניני הי מדינה, יוכלו ללחוץ על מפלגותיהם לתמוך בשיטת הבחירות האזוריות.

תוך כדי כך נאלצו האורחים לשים לב גם לעובדה כי יגאל דין הוא כוח פוליטי, שיש לקחת אותו בכל חשבון רציני לעתיד.

עתונות

המכירה הגדולה

השמועות נפוצו במהירות הבוק. במרכזי המפלגות דיברו העסקנים על המכירה הג-דולה. כולם ידעו כי המחיר הוא שני שני יון לירות. הם ניסו לנחש מי יוכל לגייס את הסכום כדי לקנות את המציאה. עד ש גילה השבועון פנים אל פנים את הידיעה, פירסם כי "עתון בלתי-חלוי עומד למכירה". הרמז היה שקוף, הכהנה ברורה: הארץ.

היו סיבות טובות לחשוב כי ח"כ גרשום שוקן רוצה למכור את עיתונו. לפני כמה שבועות נפטר אביו של שוקן, השאיר לי בניו ירושה של מיליונים באמריקה ובי גרמניה. אפשר היה להניח כי שוקן יהיה עסוק מדי לספל בעיתונו בארץ. "עד כמה אולם הידיעה לא היתה מזוייקת. "עד כמה שאני יודע כעורך הארץ, אין בכתבתי למכור את העיתון", ליגלג שוקן, שלא ידע אפילו על הידיעה שהתפרסמה בפנים אל פנים.

אסיפות

הצגה שניה

הרקדנית המכסיקאית ניגון סבילה כופפה ברכיה קדימה, שלחה קריצה פרובוקטיבית (המשך בעמוד 12)

• הוכחה ניצחת למהות השיטה, ניתנה השבוע בבריטניה, כאשר השמרנים, שירדו בלמעלה מאחוזו במספר הקולות שקיבלו, זכו בלמעלה מ-100 מקומות נוספים בפרלמנט. * ביניהם: אלוף גזעון שוקן, שהתפטר בשבוע שעבר מתפקידו כראש אכ"א.

• על הרכב גזודי המילואים.